

№ 610
4750

УНИВ. БИБЛИОТЕКА
Бр. 4826

ШКОЛСКИ ЛИСТЪ.

ЗА ГОДИНУ

1 8 6 1.

IV. ГОДИНА.

Поклон
ЈОЦЕ ВУЈИЋА из Сенте
УНИВЕРЗИТЕТ. БИБЛИОТЕКА И
У БЕОГРАДУ

УНИВЕРЗИТЕТСКА
БИБЛИОТЕКА

Библиотека
ЈОЦЕ ВУЈИЋА
у Сенти

J. Vujić

у Новошъ Саду,
Брзотискомъ Епископске књигопечатниѣ

—
1861.

WWW.UNILIB.RS

У
Н
И
В
Е
Р
З
И
Т
Е
Т
С
К
А

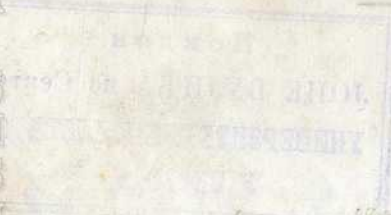
Б
И
Б
Л
И
О
Т
Е
К
А

УНИВЕРЗИТЕТ СКОПЈЕ

УНИВЕРЗИТЕТ

1861

УНИВЕРЗИТЕТ

M. P. ...

УНИВЕРЗИТЕТ
СКОПЈЕ
У СКОПЈЕ

УНИВЕРЗИТЕТ

УНИВЕРЗИТЕТ

1861

ШКОЛСКИ ЛИСТЪ.

Одъ овога листа излазе свакога месеца по четири броя. —
Цена му е на год. 4 ф. на по године 2 ф. на четвртъ год. 1 ф. а.вр.

БРОЙ 1. У Новоме Саду, 7. Јануарія 1861. **ГОД. IV.**

ПОЗЫВЪ НА ПРЕДПЛАТУ

ШКОЛСКОГЪ ЛИСТА

за 1861. годину.

Съ овимъ 1. броемъ починъ прва Четвртъ Школскогъ Листа за 1861. годину.

Когодъ дакле овай за младежь нашу корисный Листъ за слѣдуюћу 1861. год. имати жели, нека се изволи съ предплатомъ што пре приявити. Листъ ће излазити *четыри* пута у месецу, а цена му е као и досадъ, т. е. на целу годину 4 фор. на полъ године 2 фор. а на три месеца 1 фор. аустр. вредн. — Такође све одъ почетка до данасъ изишавше броеве за све три године везане или невезане ко жели имати, може ихъ добити.

За примѣръ и похвалу наводимо овде, да у Сл. Шайкашкомъ батальону осимъ поединыхъ лица свака община држи овай Листъ за свою школу и децу. А за цело све наше общине по свомъ родолюбию радо бы и више а не само 4 фор. на годину за любовъ свое дечице на ову цѣль жертвовале, али може быти многе и незнаю да овай Листъ существуе, а ненађе се нико у месту, кои бы общинскимъ поглаварима важность и користь овога Листа доказао: зато сви пріятели школа и младежи учтиво се умоляваю, да бы се потрудили што више овай Листъ по общинама нашимъ распространити.

WWW.UNILIB.RS

УНИВЕРЗИТЕТСКА
БИБЛИОТЕКА

Укупно учтиво опоминѣмо, да свакиј кои јошѣ штогодъ за овај Листъ дугуе, нека се постара што пре дугъ послати, ерѣ ако се вересія не скупи, онда овај Листъ велику штету трпи, а нив право да се одъ фонда Шк. Листа крњи, ерѣ онѣ опетѣ своју благодарну цѣль има.

Уредништво Шк. Листа.

Житіе Св. Василя Великога, Архиепископа Кесаріе Кападокійске.

Светый Василіе, коега споменѣ наша света православна црква 1. Јануара съ найвеѣомѣ свечаношѣу прославля, зове се Великимѣ не само са премудрости, разума и краснорѣчивости свое, него и са ревности коіомѣ се стараше обдржати, утврдити и распротранити Православіе, и е' дивныхъ чудеса', кое е помоѣи Божіомѣ чинію. Роѣенѣ е около 329. године у Кесаріи Кападокійской одѣ богобоязливыхъ и светыхъ родителя, кои су нѣга, три му брата, и сестру тако добро и христіянски воспитали, да су се сви са своихъ добродѣтели и богоугодногѣ живота прославили и после смрти одѣ свете цркве за свете припознани были.

Василіе обдаренѣ быаше одѣ Бога лѣпотомѣ лица, али онѣ цѣняше веѣма дарове душевне, кое му Богѣ у пуной мѣри подари, и стараше се нѣи изобразити, и на славу Божію и ползу рода човеческогѣ употребити. Высоке науке учію е найпре у мѣсту свога роѣеня, затимѣ у Цариграду и напоследку у Атини. У Атини учію се у то исто врѣме светый Григоріе Назіанзинѣ. Нѣи двоица пазили су се као наибольій другови, заедно су становали, при едномѣ столу ели, заедно су учили, заедно се Богу молили, и у добродѣтельима упражнявали. Они быяху една душа у два

тѣла, а законъ Божій бѣше нѣховъ путевоѣа на стази живота, и наибольій наставникъ у испуняваню дужностей.

Атина е была у то време мѣсто пуно незнабожаца, одъ коихъ су многи развратанъ животъ проводили. Василіе нѣ се никада поводіо за невалялцима, нити се угледао на развраћену и покварену мложину, него се угледао на свогъ доброгъ друга Григоріа, као што се овај опетъ на нѣга угледао. Они су были еданъ другоме чувари у добродѣтели; они се нису никада съ лакомисленимъ и невалялимъ саученицима дружили; еръ су се бояли да се одъ нѣхъ непокваре. Само су два пута у Атини нѣма двоици позната была: путъ у цркву и путъ у школу. Владанъ нѣхово мо-рашу и сами незнабожци хвалити, и дабаръ примѣръ нѣховъ исправляше мало по мало и друге ученике.

У тридесетой години сврши Василіе све высоке светске науке, и поврати се у свою постојбину гдѣ е нѣко време учителѣмъ бѣо. Побожна сестра нѣгова Макрина саветовала га е да прилѣжно чита св Писмо, и онъ ю послуша. Што се веѣма къ читаню св. Писма отдао то га е све веѣма разумевао. Патриархъ Антіохскій Мелетіе рукоположи Василіа за діакона, и постави га за проповѣдника у цркви Антіохској. У Кесаріа буде произведенъ за пресвитера, и ту продужи свое проповѣдничко званіе съ великомъ ревностию. Народъ слушаюѣи нѣгове красне и поучне бесѣде ячаше одъ дана на данъ у вѣри и у богоугодномъ живленю, и славляше младаго проповѣдника. Василіе опази да мѣстный Епископъ Евсевіе завиди нѣговой слави, и зато се своевольно уклони у пустиню Понтійску (съ оне стране Црнога мора). Овдѣ у самоѣи и у друштву са своимъ другомъ Григоріемъ проведе св. Василіе нѣколике године поучаваюѣи се у светомъ Писму и у другимъ полезнымъ кнѣгама, молеѣи се

Богу, постећи, и свеноћна бдѣнія служећи. По околни сели, и усамљени станови проповедаше Василије науку евангелску, и обраћаше незнабожне жителѣ те околне у вѣру, и упућиваше ихъ къ добродѣтельному животу. Многи люди долажаху къ светоме Василију у пустиню съ желѣомъ да се кодъ нѣга уче и да се привикаваю ка християнскомъ савршенству угледајући се на животъ и подвиге нѣгове. Овимъ своимъ ученицима пропише Василије правила, и обвеже ихъ да се по њима владаю. Правила та и данасъ су дужни сви наши Монаси строго обдржавати, и съ тога се нашъ калуђерскій редъ назива редомъ светога Василија.

У то време сѣдио е на престолу царства Римскогъ царъ Валентъ послѣдователь лажне науке Аріеве. Овај царъ науми лично доћи у Кападокию и цркве православне Аріянима предати. Евсевіе Епископъ Кападискій позове св. Григорія Назіанзина да у Кесарію дође и брани православіе, али овај изъ любви према Василију одговори му овако: „Ты мени честь указуешъ а Василија презирешъ, а то ми долази, као кадъ тко другога едномъ рукомъ глади по образу, а другомъ га ћуша, или кадъ подкопава temelь кући, а овамо ю съ живописима и драгоценостима кити. Помири се съ Василиемъ и дозови га къ себи, па ћу ти одма и я доћи за њимъ, као што сѣвка иде за тѣломъ своимъ.“ Евсевіе прими ове рѣчи къ сердцу, позове Василија къ себи, и преда му најважнія дѣла црквена у своіой епархіи. Премда се Василије ради благостаня св. цркве изъ свое пустинѣ повратио быо, али е ипакъ и у граду живећи остао при обичномъ и простомъ начину живленя. Своима ближњима чивіо е онъ по християнской светой дужности многа добра. Завађене люде е миріо, и тымъ постао участникъ онога обећаня кое е Спаситель дао миротворцима, говорећи: „Блажени миротворци, яко тѣи сынове Божіи нарекутса;“ угнѣтене

WWW
У
Н
И
В
Е
Р
З
И
Т
Е
Т
С
К
А
Б
И
Б
Л
И
О
Т
Е
К
А

з браніо одъ насилника, и ніе се страшіо и самима властницима и кнезовима истину у очи казати. Догоди се еданпуть страшна гладъ у Кападокіи. Василие распрода великій дѣо свога иманя, и подѣли новце сиромасима; многе сиромасе самъ у свою куфу смести и надгледаше ихъ као свое госте раномъ и свакомъ послугомъ, и праше имъ по примѣру Христа Спасителя ноге. Но найвеѣма е Василие помагао сиротиньи у време ове глади съ тымъ, што е своимъ бесѣдама побудио богатирце да Бога ради отворе свое житнице, и да дѣле рану сиромасима. У одной одъ оныхъ проповѣдій, кое е Василие поводомъ велике те и ужасне глади говорію, побуѣуе онъ богатирце на подпомаганѣ сиромашныхъ и гладныхъ страдалаца, са овимъ рѣчма: „Јдно страданѣ и найвеѣа одъ свію бѣда' естъ гладъ, и смртъ одъ нѣ естъ надъ свима смртима найокрутнѣя. Брѣ у другимъ опасностима, ако е смртъ одъ мача, овай ти брзо сконча несреѣника; ако е одъ ватре, сила нѣна одма угаси животъ; ако л' е одъ зверади, зуби нѣихови растргнувши главнѣе удове, неоставляю насъ, да се дуго съ мукомъ боримо, и да се далѣ повлачимо. Но гладъ доноси спору смртъ, дугу муку, болѣтицу, коя унутра сакривена мори, и смртъ е увѣкъ на очима, али као да увѣкъ закаснява. Она троши природну снагу, сирзава топлоту, скраѣуе масу тѣла, и мало по мало подгриза силе. Месо, као паучина утанѣно, обавило се око костію. У кожи нема више цвѣта ни бое; образи, одъ сухоѣ поцрнѣни, непоказую више црвенила ни крви. Блѣдило и црна боя одъ болѣтице смѣшани учинише сво тѣло модро; колѣна немогу се пригнати; гласъ чуешъ танакъ и изнемогао; очи у јамама ослаблѣне, у своимъ корицама и веѣама непомичне и затворене, као езгре прегорѣлогъ плода у люски. Трбухъ празанъ, суженъ, нагрѣенъ, нема у себи толико мѣста, да бы се црѣва колико

треба разпружила, те се на вртеначу прислоніо! — Сада питамъ, какву казнь заслужуе онай, кои слободно пролази мимо, нити удостаюва и самогъ погледа свогъ у таково станѣ падшега човѣка? Ние ли то крайня свирѣпость? Нећете ли га назвати звѣромъ, нећете ли га назвати човѣкоубійцомъ? —

(Наставиће се.)

О чуваню здравля.

(Изъ Диететике.)

Една лекція за неделъошколце.

Уводъ. Здравлѣ е najveће богатство; ко нѣга има, najveће благо има. Безъ здравля нема ни снаге, ни лепоте, и сами они najveћи умни дари невреде безъ нѣга ништа. Са здравлѣмъ е мио светъ и животъ, здравлѣ е зачинъ и заслада срећи и свима радостма.

Болестъ е велико зло. Болестанъ е човекъ яданъ човекъ; нѣму е све противно, свако му е веселѣ мрзко, и животъ му е немио и отужанъ. Болестанъ човекъ ние ни зашто, не само да никомъ полезанъ ние, него е своимъ рођенима теретанъ и досаданъ, и самъ себи мрзакъ.

Здравлѣ подиже и поджиже волю на све лепо и добро, и дае снагу и одважностъ, да њи извршимо. Болестъ убиє волю и све снаге, сва добра пропадну низъ ню. Здравлѣ одлакшава сваки посао и теретъ, и неда вловути вољомъ, ако што одма за рукомъ непође; болестномъ непада ни на умъ започинати што. Едномъ речи здравлѣ е толико благо, да се никое неможе са нѣнимъ мерити, нити е икое кадро нѣга заменути.

И опетъ люди то свое найскуплѣ благо за чудо мало и немарно пазе, и найлакоумниє затиру и руше. Обично га онай найманъ чува, кои га найвише има. Колко ихъ силно има, што већма чуваю альние и крпе,

него здрављъ, и докъ се у болестъ несвале, све имъ е прече одъ овогъ; а кадъ су се сломили, онда уздишу: „нема блага надъ здрављемъ; незна здрави колико е богатъ“ онда уму то благо поштовати и ценити, кадъ су га изгубили; а докъ су га имали, нису хтели на она зла, што су то благо сатрти кадра, ни да помисле.

За сачуванѣ тога највећегъ блага, има нека особита правила, по којима се сваки владати има, когодъ се здрављу и дугомъ веку радуе, и ко нежели, да га болести еду, и смртъ пре времена у гробъ однесе.

Та правила нису текъ одъ волѣ смишљена и начинѣна, ни само одъ обичая узета, него су изъ скупогъ искуства црпљена, те зато и разумомъ прописана, и самомъ природомъ наложена, да им пазимо.

Та правила нужно е свакомъ знати, когодъ е радъ да зна, одъ чега здрављъ зависи, одъ чега болестъ долази, и шта е све кадро здрављъ порушити, а шта болестъ одбити. Безъ тога знаня часомъ е прилика здрављъ порушити, или му велику штету начинити и животъ скратити.

Има люди што мисле да су та правила излишна. Има люди одъ нарави ячи и тврђе, што та правила доникле и преступати смеду, а неосете одма башъ много зла отудъ; алъ нека се добро пазе; гаженѣ и други закона непрође безъ каштиге, а природна никадъ. Неуреданъ животъ никадъ дуго ветрае.

Има примера да се по неки люди и на очевидно шkodљиве ствари навикну; алъ те имъ никадъ пробитачне бити ме могу, нити ће имъ друго терати и безъ каштиге проћи. Ако се по неки доникле и добро знаоди, и никоегъ зла отудъ неосети, опетъ не може рећи, да се неби јошъ и много болѣ наодио, много снажнѣ био, и много дуже живио, да се закона природе држао.

Есте истина, да ние свакомъ увекъ могућно, правила ови строго се држати; али ии башъ зато валя знати, те башъ онде, где намъ се неда сасвимъ се строго по њима владати, колко годъ е могућно њи пазити.

Како се дае здрављъ сачувати, то ћемо у слѣдујућемъ укратко изложити.

(Продужиће се.)

Сирото просияче.

(Божићна приповедка изъ Гокаева Декамерона).

Отца му беше лађарско уже оборило, те се у води утопио. Мати му била праля; радећи едномъ до пола ноћи заладни, добие врућицу и умре. Малаый синчићъ остаде самъ самцитъ, безъ отца и майке, а не беше му јошъ ни пуна четврта годиница.

Па кадъ му и майку већ на гробљъ понесоме, помисли у себи малаый Милое: Милое, ко ће ти одъ садъ говорити: сладко чедо мое? Ко ће те ранити и неговати? Ко ће ти стрти меку постельицу, чисту обућу давати, на груди узимати? Ко ће те одъ садъ осипати врелима и сладкими пољубцима, кадъ те штогодъ заболело буде? "

И суседи расселише се овамо онамо, нови дођоше на њихово место. Кадъ бы Милое къ овима дошао и на врата имъ стао, то бы га ови строгимъ погледомъ мерећи запитали: Шта ћешъ? шта тражишъ овде? одлази!

И онъ бы сиромасъ одма и одлазио, и изилазио на улицу где никогъ непознаваше, па бы застао гдегодъ на рогию, гледајући на мимопролазећи народъ, не бы ли видео кога, кои бы покойномъ отцу и майци нѣговой наличио? да га запыта штогодъ, и одоли туги својой.

Али е бадава онъ мотрио; люди пролазаше за своимъ посломъ, на нѣга се слабо и обзирао когодъ. Ко у данашнѣ доба што испросити жели, о — томе непомаже више никаква смерность, треба му знати добро отворити уста. Право просияче болъ разумева свой посао; оно не друкче, но башъ савршено нападне на мимопролазећий светъ, и дотле се своимъ калявимъ одртинама око нѣга вера, догодъ му човекъ не баца штагодъ, да бы га се што пре ослободио само. Просияче што само плакати уме, о — то може ласно и умрети одъ глади.

И умрѣо бы быо юшъ прва два дана, да небеше едне добре старице, коя на ономъ углу воће продаваше, где е нашъ Милое стаяо. Стара е дуго гледала шта тражи ово дете тако дуго на рогию, оно заишта шта украсти мисли. Но видећи да се ово све до мрке ноћи и некрену съ места, разжали се у срцу, избере и пружи му неколико ябучица: „ево ти малый, али да си одма ишао кући.“

Милое беше весма послушно дете, те чувши да му кући валя одлазити, упути се едномъ улицомъ.

Ово беше већъ друга ноћъ, а ноћу знате да су по свима кућама и свакомъ већемъ месту врата затворена. Нашемъ маломъ сирочету бризнуше сузе на очи кадъ помисли, да онъ нема свог куће, нема добре майке, да на нѣга нигде нечекаю ни съ комадомъ хлеба ни съ мекомъ постельницомъ.

Затимъ се повуче подъ капию едногъ великогъ дома, спусти се доле и плакаше. На исплакание очи наведе му се напоследку и санъ, у санку обгрли узанъ стоећи каменъ, и ово беше тако добро, еръ браняше нѣгово слабо тело противъ ладногъ ноћногъ ветра, па му често говораше: „сладка майко!“

Ноћу се често будио, и чувши страховито уканъ

студеногъ ветра, пригибаше се на другу страну, — ерѣ постеля беше му тако тврда, врло тврда!

Сутра данѣ потражи опетѣ свою добру старицу, и ова видевши јдно снуждено сироче пружи му нешто мало одѣ заоставше ужине свое.

И трећий и четвртый е данѣ ва истомѣ месту стару налазио. Али петый данѣ небеше е већѣ више тамо. Силни люди пролазише тамо и овамо, јошѣ више него другдашѣ; али стара пилярка недолазаше никако.

Погруженѣ Милое упыта напоследку едногѣ старогѣ просияка, (ерѣ другогѣ кога ни ословити не смеде) — а где е сада она добра стара, што овде воће продаваше?

— Данасѣ неће продавати, ерѣ е великій светацѣ, одговори просиякѣ.

— А зашто е светацѣ?

— Ерѣ се данасѣ Христосѣ родио, види штѣ, Синко, како народѣ у цркву одлази.

Кадѣ тамо тако многи иду, ваљада ће и мени слободно бити, помисли сироче у себи; и како се радоваше кадѣ види, да га у овой великой кући, одѣ кое лепше и веће јошѣ нигда видео ние, нико недира, нико га непыта шта тражи овде? Овде му беше слободно стояти међу осталимѣ лепо и чисто одевенимѣ светомѣ; слободно му беше слушати анђелске песме, кое се разлегаше тако дивно и умилно по целой цркви, славећи Христа Спасителя.

На едаредѣ указа се предѣ народомѣ една часна старива, брада му беше бела до пояса, а одело са свимѣ нешто необично, изгледаше више на светиню него ли на обичногѣ човека. Старый свештеникѣ почемѣ се прекрести, поче народу казивати, како се Христосѣ родио, како е у свомѣ животу много страдао

и патио, како е любил и како любил јошъ еднако добру и послушну дечицу.

Милое бы слушао даню и ноћу благе речи доброга старца; али и овај набрзо престане, песме су се јошъ дуго ориле, напоследку се и народъ поче разилазити, и црква се затвори.

Све беше овогъ дана особито задовољно и весело, свакоме на лицу сияше радостъ, и прозори беу осветљени, силне кочије врвише горе доле по улицама.

Тако красанъ данъ беше рођеня Христовогъ.

Само да не беше тако страота хладно овога дана! О благо ономъ, који у топлој одаи на врелимъ майчинимъ грудма слуша уканъ ветра, али шта ће онај јадникъ, који нема куда у овако лютој срдитој непогоди.

Милое се поврати опетъ на црквена врата, клеќне тамо, скретивши свое мале ручице: — „Сладкїй Христе! — који тако любишъ децу; прими и мене ако желишъ за свога служителя, ја ћу бити добаръ и послушанъ као и остали твоји авђели.“ —

И Спаситель чувши молбу свога малогъ служителя, узе га къ себи, почемъ се нѣга на земљи нико прихватити нехтеде. Ту заспи малый Милое, и пробуди се у — райскомъ населю...

Вы, који се веселите и радуете о благимъ данима, сећайте се увекъ и онихъ који гладую и жеђую.

Б. В.

П о с л о в и ц е .

Боля е своя корица, него туђа печеница.

Неће ни коза на вашаръ, ал' е воде.

Найпре уради па се онда фаји.

Съ братомъ еди и пїй, ал' ништъ не дели.

Съ комшиомъ се болъ пази, нег' съ рођенимъ братомъ.

Богу се моли, ал' добро мисли.

Данасъ изгуби ал' сутра накнади.

Т. В у и њ њ.

Штатистични податци

о Срб. нар. школа у Войводству за год. 1860.

Ове су год. отворене 3. нове школе: у *Ремешци*; у *Шиду* трећа класа; у *Саравол* е одлучена Србска одъ Романске. —

Повишене плаше: у *Клари* са 36 фор.

Умрли учитељи: *Васа Филиповињ* у *Ст. Бечею*.

Георгиј Ползовињ у *Кисачу*.

Јованъ Фаркашъ у *Сараволи*.

Софрониј Зорињ у *Средишту*.

Марко Максимовињ у *Бођани*.

Јосифъ Тодоровињ у *Чоки*.

Новонаименовани: *Дам. Деановињ* у *Ст. Бечею*.

Георгиј Глибонскиј у *Ст. Бечею*.

Лазаръ Поповињ у *Шандору*.

Георгиј Богосавъ у *Иванди*.

Теодоръ Брановачкиј у *Чоки*.

Прешли: *Петаръ Луцињ* изъ *Товаришева* у *Н. Бечей*.

Теодоръ Милутиновињ изъ *Шульма* у *Беочинъ*.

Милошъ Ђурчињ изъ *Кларие* у *Моолъ*.

Тома Јаникијевињ изъ *товаришевачке женске* у *мушку*.

Симеонъ Тодоровињ изъ *Грабова* у *Товаришево*.

Засадацъ уразнињне штапце: *Црна бара*, *Оросламошъ*, *Саравола*, *Сенпетеръ*, *Диняшъ*, *Средиште*, *Ватинъ*, у *Вршцу* 3, у *Итебеу* 2; *Кисачъ*, у *Н. Саду* 1;

Черевитъ, Сибачъ, Мали Радинци, Марадикъ, Баносторъ, Грабово, Бешеново, Дивошъ, Моловинъ, и у Иригу 1.

Нове кнѣиге: Евангелия и Апостоли за неделнѣ и празничке дне. У Новомъ Саду, цена 70 нов.

Бисеръ и драго каменъ, у Н. Саду, цена 15, нов.

Кнѣига упражнення у рачуну за сеоске школе, у Бечу 1860., цена 22 новч.

Методика рачуна напаметъ поправљѣна. У Бечу 1860., цена 38 новч.

Практично Ђзикословие немачко за III. разредъ, са немачкомъ читанкомъ. У Бечу, 36 новч.

Практ. Ђзикосл. нем. за IV. разр. У Бечу 32. нов.

Читанка немачка за IV. разр. У Бечу 36 новч.

Школски налози: Зарадъ набављѣна учебнихъ сред-ства, подъ бр. 19232. одъ 1859.

Зарадъ благовремене репаратуре школскихъ зда-ния подъ бр. 19231. год. 1859.

Брой деце. Ове е год. било свега 33579. за шк. способне деце, одъ које е 16383. школу походило, а 17196 нѣ.

По окружѣяма стояла су наша деца овако:

у Новосадскомъ	9815	спос.	4732.	пох.	5083	неп.
у Сомборскомъ	5265	"	2605	"	2660	"
у Бечкеречкомъ	14645	"	5104	"	9541	"
у Темишварскомъ	3854	"	1941	"	1913	"

По срезовима стојала су овако:

Нов. Садъ	1139	способ.	751	поход.	388	непоход.
Паланка	1662	"	744	"	918	"
Ст. Бечей	2328	"	779	"	1529	"
Илокъ	1155	"	693	"	462	"
Рума	2973	"	1530	"	1443	"
Сомборъ	1174	"	598	"	576	"
Бая	60	"	48	"	12	"
Апатинъ	169	"	100	"	69	"
Суботица	217	"	185	"	32	"

Сента	879	способни	425	поход.	454	непох.
Кула	614	"	351	"	263	"
Бечкерекъ	1197	"	585	"	612	"
Бечей Н.	2310	"	778	"	1532	"
Кикинда	2488	"	880	"	1608	"
Канъижа	1650	"	573	"	1077	"
Хацфелдъ	979	"	671	"	308	"
Семиклушъ В.	1037	"	335	"	702	"
Модошъ	1562	"	343	"	1219	"
Билетъ	360	"	25	"	335	"
Темишваръ	524	"	275	"	249	"
Вршацъ	556	"	360	"	196	"
Арадъ	613	"	250	"	363	"
Чаково	645	"	192	"	453	"
Липа	137	"	61	"	76	"

По варошима е стояло овако:

Н. Садъ	568	способни	225	походил.	343	непох.
Сомборъ	1765	"	716	"	1049	"
Суботица	320	"	115	"	205	"
Бечкерекъ	684	"	416	"	268	"
Кикинда	2375	"	900	"	1475	"
Вршацъ	1158	"	645	"	513	"

Примешда. Желили би кадъ би намъ ко ове податке о станю нашихъ школа у Славони, Бараньи и у граници, са-общитити хтео.

Осымъ ланьскихъ ГГ. предчисленика на ШКОЛСКІЙ ЛИСТЪ прве броеве одъ 1861. год. и другима родолюбцыма за кое мыслимо да су прятельи школа и младежи, и станъ имъ допушта држати га, узели смо слободу разаслати. Зато ко примљѣне броеве задржи и слѣдуюће имати жели, нека одмахъ съ предплатомъ похити; ко пакъ реченый листъ не жели имати нека има доброту одмахъ примљѣне броеве натрагъ вратити, да се по томе знамо управљати, колико ће намъ требати у напредакъ екземплара штампати.

Уредништво Школскога Листа.